UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

nonnulli ↄ̃rium dixerint, fortè ſubſtentabilis eſſet, cū nihil de hoc in iure cautū reperiatur, ſed tex. in d.l. fratres ſimpliciter, in diſtinctè, & generaliter dicat, ꝙ cōſanguinei contra teſtamentū fratris ſui, vel ſororis de inofficioſo qõnem mouere poſſunt, ſi ſcripti hr̄des infamia, vel turpitudinis, vel leuis notæ macula aſpergantur, Ergo ita ſimpliciter, & indiſtinctè eſt intelligē dum, vt ſiue fuerit eis relicta legitima, ſiue non, tamen poſſint aduerſus teſtm̄ querela agere, arg. l.j. ff. de leg. præſtan. cum ſimilibus: multo magis itaq; idem dicendum erit, ſi non integra legitima, ſed ſolum certum quid eſſet relictum, vt non ad ſupplementū legitimæ, ſed ad reſciſſionem totius teſtamenti agere poſſit, & obtinere debeat, vt etiā hoc voluerunt Pau. Caſtren. in d.l. fratres, & ibi Sal. in 3.q. & latè ſuper hoc inſiſtūt alij excell. dom. Conſulentes pro ſorore oſtendentes in hoc vltimo caſu communem opinionem eſſe, vt in totum teſtamentum reſcindatur: Ex quibus ſequitur, ꝙ in caſu noſtro, in quo legatum factum ſorori fuit penitus inutile, & ſic perinde eſt, ac ſi ei nihil fuiſſet relictum, nullum dubium eſt, ꝙ ipſi competat querela ad reſcindendum teſtamentum in totum, nõ autem vſque ad legitimam. ¶ Neq; dicēdum eſt, ex quo vnà cum perſona turpi fuit etiā inſtituta perſona non turpis, videlicet, mulieres quædam in vſufructu omnium bonorum, donec vixerint, ꝙ ſi teſtamētum querela reſcindatur, ea pars, in qua perſona turpis fuit inſtituta, debeat accreſcere dictis mulieribus, nõ aūt ſorori querelanti, & teſtm̄ reſcindenti, ne contingat quē pro parte teſtatum, & pro parte inteſtatum decedere

34 ↄ̃ l. ius noſtrum. ff. de reg. iur. Quia † in hoc Doct. oēs in d.l. fratres ↄ̃rium volunt, vt Bart. poſt Guliel. in 4.q. Bal. in 2.q. Pau. de Caſt. in fi. Sal. in 5.q. Iaſ. in prin. cum alijs ſcribentibus, vbi omnes volunt, ꝙ frater, vel ſoror in caſu prædicto poſſint querelam intentare ſolū contra turpem perſonam, & pro eius parte reſcindere, arg. l. cum duobus C. eo. tit. de inoff. teſta. l. circa ff. eo. vbi ſi filius inofficioſi actionem aduerſus duos hæredes expertus alterum vicerit, & ab altero ſit ſuperatus, is legitimus quidem hæres pro parte factus eſt, reliqua vero pars hæreditatis in teſtō remanſit, quo caſu abſurdum non videri ait ibi iuriſconſultus, pro parte inſtitutum videri, hoc.n. ex poſt facto iura tollerāt, vt ibi declarat Bart. & in d.l. circa, & Dec. & alij in d.l. ius noſtrum, vbi expreſsè exemplificant in terminis querele inofficioſi teſtamēti, in qua non eſt inconue-

35 niens, vt teſtamentum pro parte reſcindatur, † quod ſecus eſſet, ſi ex cauſa preteritionis rumperetur, quia tunc in totum rumpi neceſſe eſſet. l. ſi ego. ff. de iniuſt. rup. teſtam. & ratio diuerſitatis eſt, nam ruptura, quæ fit per querelam, retro non trahitur, quia non contingit propter defectum ſolennitatis, ſed pietatis, quam inofficioſi querela reſpicit; & ideo quis in vno pius, & non in alio eſſe poteſt, ſed rupta, quæ fit ratione præteritionis, retro trahitur, quia cõtingit propter defectū ſolennitatis, quæ non partem teſtamenti, ſed totum reſpicit, & ideo etiam ex poſt facto pro parte rumpi non poteſt l.j. ff. de iniuſt. rup. teſtamento, & d.l. ſi ego. ¶ Sed quid, ſi teſtamentum fratris à ſorore querela inofficioſi reſcindatur, & inſtitutio turpis perſonæ ad non inſtitutionem reducatur, Vtrum ex quo eſt appoſita in dicto teſtamēto clauſula codicillaris in ampliſſima forma; ſoror per dictam clauſulam cenſebitur grauata per fideicommiſſum reſtituere dicto hæredi ſcripto, prout eſt vis, & natura dictæ clauſulæ codicillaris, vt venientes ab inteſtato videantur grauati reſtituere hæreditatem hæredibus inſtitutis l. ex teſtamento, vbi gl. C. de fideicom in l. ex ea. §. ex his verbis, vbi Bar. ff. de teſta. & in hoc omnes concordant, vt dicit Oldrad. in conſi. 171. & Alex. in conſi. 42. viſo pro-

ceſſu lib. 2. & habetur per Bar. in l.j. ff. de iur. codic. per Sal. in l. fi. C. de codic. cum multis ſimilibus ... trarium tamen in hoc multi tenuerunt, quod ... quæ teſtm̄ fratris tanquam inofficioſum imp... nullo modo teneatur reſtituere hæreditatem ... hæredi pp clauſulā codicillarem, quæ licet in ... fectū ſuū operentur iuxta ea, quæ habent per ... auth. ex cā. C. de lib. præte. tn̄ ea nullius momēti ... fectus eſt in teſtō fratris, in quo turpis pſona ... inſtituta, veluti in terminis latè tradit Fulg. in ... incip. mulier maritū in 2. dubio principali ... ad ſecūdā: idē voluit Pau. Caſtren. in l. Titia ... de inoffi. teſta. & in l. ſi patroni §. fi. ff. ad Treb. ... 61. & Dec. in conſi. 561. q latè in terminis ... ſequitur, & multis rationibus, & auctoritatibus ... firmat, & poſt eū multa ſuper hoc articulo ... lentiſſimi dñi Conſulentes pro ſorore adducunt ... qua opinione facit ēt id, qđ hr̄ in l. qui teſtō ... & in l. cum quis decedens §. Titia ff. de leg. ... ex teſtō capere non poteſt, non capit etiam ... cõmiſſum, ne hoc modo illud in fraudem ... ctū eſſe cēſeretur, ſed ſpurius, turpisq; perſona ... betur quicquam capere ex teſtō fratris, qñ ... ſupereſt, pp diſpoſitionem l. fratres C. de inoff. ... quæ ſimpliciter indiſtinctè, & indefinitè loquitur ... pē perſonā repellit, ergo dicendū eſt, ꝙ ſicut ... inſtitui non pōt, ita nec per fideicōmiſſum, ... dē d.l. fratres hoc adiectū eſſe nõ cenſeat. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Monaſterio futuro donari non poteſt, & quare nu. 7.*
2 *Eccleſiæ, quæ nondum eſt, priuilegium rectè non datur.*
3 *Monaſteria noua pro religioſis mendicantibus tàm maſculis ... fœminis ædificare, & acquirere abſque ſpeciali apoſtolica con... ceſſione hodie prohibitum eſt, & quomodo hoc verum ſit nu. 10. & num. 23.*
4 *Religionem nouam erigere non licet, nec illius collegium ... bitationem conſtruere: illique relictum dicitur ... cum, & an ſit verum nu. 17.*
5 *Collegio illicito rectè non relinquimus, & qđ ſit collegium ...*
6 *Relinquit licitè, & valide pro conſtructione noui monaſterij ... monaſterio conſtruendo pro miniſtris, & neceſſitatibus ...*
7 *Donationis cõtractus vtriuſq; cõſenſū actiue, & paſſiue ...*
8 *Donatio facta futuro monaſterio, vel pro eo conſtruendo ...*
Et piam cauſam continet.
Deoq; præſenti facta cenſetur.
9 *Monaſterio futuro legari, & multo magis donari poteſt.*
11 *Monaſterium nondum conſtructum, poſtquam conſtructum ... res rectè inſtituitur.*
12 *Relictum monaſterio ſub vno nomine, & vna regula conſtruendo ... non inualidatur ex eo, ꝙ perſonæ poſtea in eo receptæ aliam re... gulam profeſſæ fuerint.*
13 *Regula Sancti Auguſtini non dicitur de mendicantibus, ... modo hodie ita appelletur.*
14 *Iuramentum paupertatis in profitendo regulam Sancti Auguſti... ni, aut aliam quomodo intelligatur.*
15 *Relictum collegio illicito factum, aut piæ cauſæ inutile ... venientibus ab inteſtato debeatur, & quando in ... milem cõmutari debeat, & ad quem hæc commutatio ...*
16 *Legati ad pios vſus commutatio quando ad Papam, & quando ... ad epiſcopum, & teſtamenti exequutores pertineat.*
17 *Collegiū religionis cā erectū cenſet de iure licitū, & approbatū.*
18 *Religio hæremitarum S. Auguſtini eſt expreſſe à ſede apoſtolica ... approbata, illiq; iure iſtõnis, vel legati ēt imobilia relinqui poſſunt.*
19 *Mendicantes proprium, & immobile ad vſum ſuum retinere ... aduerſatur regulæ mendicantium.*
20 *Et qñ relictū immobiliū illis factū valeat, illudq; poſſint retinere.*
21 *Ex habitu ſolum in dubio præſumitur regula, alioquin regulæ ... profeſſio attenditur.*

Religio-

...ſi, maximè fœminæ monaſterium, et domũ habere debent, ...bi viuant, Deoq; ſeruiant, neq; vagentur.

...ioſi mendicantes quando nouas domos ad habitandum acqui...re nequeant.

...naſterij conſtructio pro habitatione religioſorũ Papæ cõſen...m, & licentiam requirit, adeo ꝙ neq; legatus de latere, neq; ...illam dare poſſit, & quomodo hoc verũ ſit ſupra nu. 10.

...3. & ꝙ ad epiſcopos pertineat nu. 30.

...eria de iure communi ſaltem de conſenſu epiſcopi cõſtruĩ...

...eſt vt ex poteſt facto ratificando conſenſus interuenerit.

...ſum epiſcopi in aliquo actu requiſitum de iure canonico ...modum ratificationis interueniſſe ſufficit,

...tio ſiue expreſſa, ſiue tacita ſatis eſt.

...ndi conſtructioni eccleſiarum, & monaſterium eſt de ...epiſcopalibus, & Vicario generali epiſcopi competit.

...& monaſterio omnia dioceſis ad curam epiſcopi regula...pertinent, niſi ſpecialiter exmepta ſint.

...um in monialibus, & monachis conſiſtit.

...Legatum, ſeu relictum factũ monaſterio cenſetur factum mona...chis, & monialibus, maximè quando monaſteriũ eſſet incapax,

34 ...rio facta mentione monialium eſſet relictum.

35 ...cõtemplatione illi ſoli debetur, cuius cõtempla...eſt, alijs omnibus etiam ſubſtitutis excluſis.

36 ...legitima, & canonica quomodo fiat.

37 ...quando in manibus epiſcopi fieri poſſit, & facta ſit le...gitima, & canonica.

38 ...ſolum, quatenus intendit, & non vltra.

39 ...formiter facta ab epiſcopo recipi poteſt, eaq; ad ...ntiam profitentem obligat, & nu. 41

40 ...ſeculari eccleſia monaſteriũ religioſorũ facere põt.

42 ...ante annum probationis facta quando valeat,

43 ...etiam à grauamine ante ſententiam diffinitiuã in...dẽte, ſi illi iudex detulerit, non poteſt is ad vlterio...re, ſecus ſi non detulerit.

...admiſſa à ſubdelegato manus quoq; ipſius delegati ...

...expreſſum iuris errorẽ continens, & fulminanter ac ſi ...cognitione lata ipſo iure non valet.

EPITOME.

MONASTERIVM nondũ ꝯſtructum rectè, ...hrdẽ inſtitui, illiq; relinq poſſe, demõſtrãtur. ...naſteriũ legitime, & canonicè dicitur erectũ, ſi ...modo ab initio conſenſus epiſcopi expreſſus inter...ſed etiam ex poſt facto per modũ approbatio...ratificationis etiam tacitæ.

...ctũ monaſterio incapaci, & non legitimè fun...debetur monachis, ſiue monialibus in eo ꝯſtitu...maximè, quando in relicto monachorum, ſiue ...alium mentio facta fuit.

...Profeſſionẽ religioſorũ ſecundũ alliquã regulã fa...in manibus Vicarij epiſcopi, nõ aũt immediati ſu...perioris illi⁹ regulæ legitimã, & canonicã eſſe oſtẽdit.

Sententiam latam in caſu huius conſilij nullam fo...pluribus probatur.

CONSILIVM. XXI.

DEVS Opt. Max. cuius auxiliũ inuoco, det mihi intellectũ, & os meũ aperiat, vt monialiũ Sacri Corporis ſui vnigeniti filij cauſam non minus piã, quàm iuſtã tueri, & de...valeã. Viſo itaq; & lecto teſtamento Mag. ma...Lauræ Geliardæ, totoq́; ꝓceſſu cauſę ꝯſide...imæ occurũt difficultates examinandæ, Pri...d monaſteriũ monialiũ ſub nomine corpo...ris Chriſti ꝯſtruendũ a dicta domina hæres inſtitui ua...lide potuerit, Secũda, utrũ monaſteriũ, ꝙ ſub nomine corporis Chriſti, vt dictũ eſt, coſtructũ fuit, canonicè, & legitimè erectũ cẽſeat. Tertia, pręſuppoſito abſq; veri præiudicio, ꝙ nõ fuerit etiã legitimè fundatũ, & cõſequẽter incapax fuerit, num moniales in dicto aſſerto monaſterio cõſtitutæ hæreditatis illius ſint capaces, Quarta an præfatæ moniales legitimam, & canonicã profeſſionẽ in manibus dõmini Vicarij Epiſ. emiſiſſe inteligantur, Quinta dato pro vero, ꝙ illarũ profeſſio fuerit canonica, nunquid collegiũ licitum faciant, & hæreditatũ, bonorumq; ſtabilium ſint capaces, Sexta, an ſentẽtia cõtra dictas moniales lata ſit nulla, vel ſaltem iniuſta, & iniqua. ¶ Ad primam redeundo, videtur primo aſpectu dicendum, ꝙ inſtitutio, ſeu legatũ factum monaſterio conſtruendo, vt in illo morẽtur, & habitẽt ſorores corporis Chriſti, quarũ religo adhuc in rerũ natura nõ erat, non valuerit, pri
1 mo qa † futuro monaſterio donari nõ poteſt, vt in c. abbate ſanè. §. nec pro eo de re iudic. in 6 in fin. verb.
2 nec † eccleſiæ, quæ nondũ eſt in rerũ natura, priuilegiũ dari c. pe. extra de eccle. ędifican. nec ex aqua, quę nõ apparet, ſeruitus aqua ducendæ conſtitui poteſt. l. pen. ff. ſi ſerui. vendic. ſed legatũ eſt donatio quædã l.
3 legatũ. ff. de legat. 3. ergo &c. Secũdo † ꝓhibitum eſt hodie noua monaſteria, ſeu nouas domos ad habitandum ꝓ religoſis mendicãtibus ædificare, & acquirere, c. 1. de relig. domib. libr. 6. niſi ſpecialiter à ſede Apoſtolica fuerit cõceſſum, c. 1. de exceſſ. prælat. eod. lib. clem. I. de pœn. & hoc non ſolũ pro religioſis mamaſculis, ſed etiã fœminis, vt fatẽtur Domin. & ſcriben. alij. in d. c. 1. de exceſsi. præla. & Cardin. & alij in d. clem. fi. Ergo etiã dicetur prohibitũ aliquid relinquere monaſterio conſtruẽdo arg. l. oratio. ff. de ſponſal.
4 & d. c. 1. §. ꝯfirmatos de relig. domi. in 6. Tertio † nouam religonẽ non licet erigere, quia nimia religonis diuerſitas grauẽ in eccleſia Dei confuſionẽ ſolet inducere c. fi. ex. de religio, domib. d. c. 1. eod. tit. in 6. Ergo legatũ, vel inſtitutio hæreditatis facta pro noua erectione religionis, ſeu ordinis de iure nõ valebit, quia
5 † collegio illicito nõ poteſt relinqui, & illicitũ cẽſet. quod nõ eſt expreſſe approbatũ, vt in l. collegiũ cũ ibi not. ꝑ glo. & ſcri. C. de colleg. illicit. & in l. 3. §. in ſumma. ff. de colleg. illicit. Domin. in d. c. 1. §. ad hęc de relig. dom. in 6. Henricus Boic in c. nos qdẽ ver. fi. extra de teſtamen. l. cũ ſenatus. ff. de reb. dub. ſed cõſtructio huius noui monaſterij. erectio iſtius ordinis monialium corporis Chriſti nõ reperiunt̃ a ſede Apoſtolica approbatę, ergo legatũ, ſeu inſtitutio hęreditatis de illis facta nõ valẽt, nec debent̃. ¶ Cęterũ, his nõ aduerſã
6 tibus, cõtrariũ eſt verius, † vt in primis probat tex. clarus in c. nos quidẽ ex. de teſtam. vbi non ſolũ qs licet dicitur relinquere id, quod relinquit ꝓ cõſtructione noui monaſterij, ſed illud etiã iuſtè, & legitimè relinquit̃, quod fuit relictũ monaſterio cõſtruendo ꝓ miniſtris, & neceſsitatibus illius taliter, ꝙ huiuſmodi relictũ debetur abſq; aliqua diminutione trebellianicę, ſiue falcidiæ, aut alterius legitimæ portionis, vt ibi eſt caſus notabilis, & ſi nõ reperiretur allius tex. qui hoc ꝓbaret, ille ꝑ ſe ſufficeret. ¶ Secũdo allegatur l. ſeruos ff. de alim. & cib. lega. & Docto. ibi, Bar. & allij illũ tex. ad hoc põderãt, & facit tex. in l. ſeruos. ff. de liber. cau. iuncta gl. ſecundum vtramq; lecturã, vbi ad cuſtodiã templi cõſtruendi ſerui legari poſſunt, & illi debent̃, nõ autem hæredis eſſe dicuntur; optimus eſt tex. in l. ſi ſeruitus in fin. ff. de ſerui. vrb. prædio. vbi futuro ędificio, ꝙ nondum eſt, ſeruitus imponi, vel acquiri poteſt, & per illum text. inquit ibi Paul. Caſtr. & Alber. ꝙ eccleſia, ſeu monaſteriũ conſtruendũ poteſt hęres inſtitui: optimè etiam inſeruit l. pen. cum l. fi. ff. ſi ſerui. vendic. vbi in aqua nondũ inuenta, & quę nõ apparet, poteſt ſeruitus aquę ducendæ cõſtituti, reprobata opinione labeonis, de qua in d. l. pe. & ibi Pau. Ca. & hanc opinionẽ defendit Bar. in d. l. ſeruos, & in cõſ. ſuo 26.

inci.teſtator in teſtamēto,cuius verba refert,& ſequi
tur Io. de Imo. in c.nos quidē, in pe.col.in verſ.iuxt.
prædicta &c.& ſequuntur etiā d. Ant.Abb.Car.& Mo
der.in d.c.nos quidem,& Ang.in conſ. 135.Naucius
&c.qui dicit hoc indubitatū eſſe, quādo teſtator alias
regulariter de iure teſtari poteſt,per tex.in l.annua.§.
Titia ff.de annuis leg.& in §. ſi qs ædificationē,ī auth.
de eccl.tit.cū ſim.¶ Confirmatur prædicta ex ijs,quæ
habentur in l.gallus §.ille caſus ff.de liber.& poſth. &
in l. pe.ff.de lega.j.vbi poſthumus alienus,ꝗ adhuc in
rerū natura nō eſt,hæres inſtitui poteſt,illiq;legari,vt
in §.poſthumo inſt.de lega.¶ Non obſtant allegata in
contrariū,& primo,ꝙ futuro,ſeu cōſtruēdo monaſte
rio,ꝙ nondum eſt,donari nō poſsit,d.c.abbate,ꝗa re
ſponderi poteſt,vt facit Bar.in d.l.ſeruos,& in d.conſ.
7 & refert Imo.in d.verſ.iux.prædicta,† ꝙ futuro mona
ſterio donari nō poteſt, quia donatio eſt cōtractus, ꝗ
expoſcit conſenſum vtriuſq; actiuè,& paſsiuè l.j.ff.de
pact. & ſaltē requirit ficta pſona, cum qua celebretur
cōtractus,& ideò donatio facta monaſterio futuro in
rerum natura non exiſtenti non valet,ſed legatum,&
hæredis inſtitutio facta de monaſterio futuro, & cō-
ſtruēdo tenēt, ꝗa dependēt à ſola volūtate teſtatoris,
& facit tex.in l.inter mortis ff.de dona.cauſ.mort.iun
cta l.cū pater §.donationis ff.de lega.2.Vel dicere poſ
8 ſumus, & fortè melius, † ꝙ huiuſmodi donatio va-
leat,qm̄ ſapit piam cauſam,arg.d.c.nos qdē cū ibi no.
& fatent̄ ſcrib.Bal.& alij.in l.decernimus. C.de ſacroſ.
eccl.cū ꝓ anima facta cenſeatur,ar.eorū,quę habētur
per Abb.in c.cū eſſes de teſta.& in l.j.per Bar. C.de ſa-
croſ.eccl.& ideò ſequitur,ꝙ ſi facta fuerit aliquo prę-
ſente,& acceptante ꝓ eccleſia,valebit,vt fatētur Bart.
& alij.Si verò nulla adſit pſona tēporalis, & facta fue-
rit ſimpliciter,etiam valere debebit,quoniā cum illa
facta fuerit ꝓ anima,vt ſ.cenſetur Deo facta,vt habet̄
in auth.ſimiliter,vbi Bal.Rom.& alij.C.ad l.fal. Deus
autē vbiq; præſens eſt, Bal.in tract. ſciſmat. in 9.col.
quē poſuit in tit. C.ſiquis aliū teſtar. prohib. Card.in
cle.j.§. hęc autē maximè in 4. q. de reliquijs & vener.
ſanc.ergo donatio hiuſmodi tanquam facta Deo prę
ſenti valebit,& in hoc reſidet Paul.de Caſtr.in l.decer
nimus in fin.verbis.C. de ſacroſ.eccl.quāuis aliud ſen
ſerit in l.illud,& ibi Bal.eo.ti.ſed quoniā prius dictum
ꝓdeſt animæ, & religioni,ideò ſequēdū eſt, & magis
eſt tutū l.ſunt pſonæ ff.de religio.& ſumpt.fune.& iſtā
opinionem optimè probat tex. in c.quæſti ſunt 17.q.
vlt.vbi videtur caſus,& licet velit,ꝙ illud terræ, quod
remanſit extra ædificiū monaſterij,nō dicatur cōpre
hēdi ſub donatione, quoniā quoad illud donatio nō
tenuit,tamē id contingit,quia terra donata ad cōſtru
ctionē erat eccleſiæ, cuius bona ſunt ꝓhibita alienari,
vt ibi dicitur, & ꝑ totū 12.q.2.ergo infertur,ꝙ ſi non
fuiſſet eccleſiæ,ſed ſecularis,donatio ī totū valuiſſet.
Præterea valuit ibi donatio ſaltem eatenus,quatenus
muri conſtructi monaſterij ſe extenderunt, ergo ibi
eſt caſus donationē factā pro monaſterio conſtruēdo
valere.Et ꝙ donatio facta futuro,ſeu cōſtruendo mo
naſterio fieri poſsit, expreſsè voluit Rom. in repet.
auth. ſimiliter in vlt.priuilegio cōtractus C.ad l.falc.
quoniā licet nō valeat donatio vt nunc,videlicet, vt
datim habeat effectū, vt in d.c.abbate de re iud. in 6.
valet tamē nō vt nunc,ſed vt tunc, vt effectū habeat,
poſtquā cōſtructū fuerit monaſterium,vel eccleſia,vt
colligit̄ ex diſtinctione gl.notabilis in c. ꝙ vero 32.q.
2.q̄ approbat. Ro.in d.auth. ſimiliter, & fuit de mēte
gl.Io.And.ī d.c.abbate allegando tex.illū cū ibi no.in
9 d.c.ꝙ verò.¶ Preterea † tenēdo, quod ēt monaſterio
futuro donari poſsit,ꝑ ꝓdicta & pręſertim, ꝗa ſi illi le-
gari pōt, ergo magis, vel pariter donari poterit arg.
c.cū dilecta extra de donat.vbi in cōtractibus plena,in

teſtamētis plenior, in beneficijs pleniſsima fit in...
tatio, & īter beneficia ille tex.donationē pon...
ibi doct.ferè omnes intelligunt, ꝗcquid ſente...
in d.l.ſeruos,diſtinguendo inter legatū,& do...
nō repugnat tex.in d.c.abbate, ꝗ ad hoc a...
gatur,ꝗa rectè illū cōſiderādo ad hoc allegar...
retur,& ſi expreſsè verba iſtud inferre dicā...
illa verba præſertim,ꝗa monaſterio,ꝙ non...
aliqua fieri donatio nō valebat, nō ſunt verba...
ficis diſponentis,ſed verba partis; hoc eſt...
bonefac.ꝗ pro ſuo cōuētu allegabat, ſi quid...
refert allegationes vtriuſq; partis,primo...
tis,vſque ad verſic. ꝓ parte autem altera...
verſ.ſed ad hoc allegationes partis aduer...
tuēti conſtare pōt, ergo ex illis partiū allegation...
non poteſt ſumi argumentū neceſſariū & cōcl...
ad deciſionē cauſarū, cū facultatē conce...
habuerint,ar.eorū, quæ habent̄ in c.in pręſe...
de prob.cū ibi no.& perſcrib. in c.2.de relig...
refragatur id,quod ſecūdo loco in oppoſit...
tur, ꝙ ex quo mendicantibus nō eſt licitum...
nec acquirere nouas domos ad habitādū, im...
pœna ipſis iſtud eſt prohibitū c.1.de relig.do...
c.1.de exceſſ.prælat.eod lib.cle.fi.de pœn.ſecun...
ſimiliter dicetur prohibitū illis locis,& domi...
ſtruendis relinquere arg.d.c.1.§.confirmatos de reli-
10 gio.domi. Nam primo reſpondetur, † ꝙ in ca...
ſtro nihil fuit relictū pro monaſterio cōſtruendo...
ſi relictum fuiſſet aliquid ad hunc finem, valuiſſ...
ſupra dictū fuit maximè quādo relictū fuiſſet ſi...
citer ꝓ monaſterio conſtruēdo in aliquo loco...
ēt ſi ſine expreſsione certi loci,planè debuiſſet m...
ſteriū cōſtrui in loco, quē epiſcopus elegiſſet d...
qdē cū ſimi.intelligeretur.n.relictū non ꝓ cōſtr...
ne monaſterij,ſeu domus ad habitandū ipſis relig...
mēdicātibus quod videtur interdictū,ſed ꝓ cōſtr...
do monaſteriū aliud, quo nō eſt ꝓhibitū, arg...
de lega.1. & arg.eorū, quæ dicit Bar.in d.l...
alim. & cib.lega. ¶ Secūdo in caſu occurr...
teſtatrix nō reliquit aliquid ꝓ monaſterio cōſtruen-
11 do, † ſed ipſa fortè optimè conſulta hæredem...
monaſteriū nō cōſtruēdū, ſed illud poſtquā con-
ſtructū, quo caſu ualuit inſtitutio,vt ſ.quia tūc...
dicūtur inſtitutæ pſonæ ipſius monaſterij, vt...
in l.ciuibus,& ī l.ſenatus, & ibi Soz.ff.de reb.dub...
12 terea nō † fuit inſtitutū monaſteriū corporis Chri...
tāquā poſitū.ſeu ponēdū regula ordinis mēdicā...
ſimpliciter,neq; tēpore, quo factū fuit teſtamētū...
adhuc ordinatū, ꝙ in illo monaſterio deberēt...
ſeu poni pſonæ, quæ eſſe deberēt de ordine mē...
cātiū,& iſtud in ꝓceſſu nō fuit ꝓbatū, ergo nō...
in caſu d.c.1.nec d.cle.fin.ſed in caſu penitus diuerſo...
& ideo vt actus valeat, dici debet monaſteriū corpo-
ris Chriſti fuiſſe inſtitutū in caſu ꝑmiſſo,& licito...
in vetito, arg.l.quoties ff.de reb. dub.& eorū, q...
cit Bar.in d.l.ſeruos,& melius in d.l.ciuibus.Et...
ex poſt facto poſt erectū monaſteriū pſonæ...
ceptæ profitendo ſumpſerint religionem...
guſtini, quæ dicit̄ de mēdicātibus, vt in d...
clem.fin.cū ſimil. tamē hoc nocere nō deb...
ſterio, ꝙ ſub hac regula fundatū ab initio nō...
non præſtat impedimentū, quod de iure non...
tur effectum,c.nō præſtat de regul.iur.in 6.&...
gitimè retractari nō debet,licet caſus poſtea eueni...
à quo non potuit incohari ca.factum eodem tit...
13 ¶ Rurſus dico, ꝙ † ordo, ſeu regula Sancti Augu...
ab initio nō fuit fundata in paupertate, nec in m...
citate, vt legitur in cap.nolo, & in cap. non d...
12.q.1.quamuis poſtea ex quodam uſu potius, q...
ex ſubſtantialibus regulæ ordo ille habitus fuer...

mendicātes,vt latè examinat Domi.de S. Gem.in
c.j.de relig.dom.in 6.& ꝙ de ſubſtātia regulæ S.Au-
non ſit,ꝙ ſit de mendicantibus, voluit Calder.
mus canoniſta in conſi.17.ſub tit.de regularibus.
de moniales, quæ in d. monaſterio profeſſionē
poſſunt dici profeſſæ ſm primæum,& ſubſtā-
ſtatum ordinis ſancti Auguſtini,in quo funda-
regula, & nō ſm ſtatum accidētalē illius, quod
quia ipſæ profeſſæ fuerunt, nō vt ſubditæ eſſent
ibus,& miniſtris ordinis S.Auguſtini,ſed epiſco
Mutinenſi,& non dr̄ falſum,ꝙ adiuuatur primor-
ditatis,l.cum filius.§.hæres,& ibi Bar.ff.de leg.2.
primæ naturam facilis eſt reuerſus.l.ſi vnus.§.pa-
quoties.ff.de pactis.¶ Nec aduerſatur,ꝙ dictę
profitendo iurauerint ſe viuere ſemper in
te, † quia iſtud non facit, ꝙ dicantur eſſe de
dicantibus,non enim repugnat regulæ S. Augu-
ꝙ religioſi habeant in communi , vt in d. c.no-
d.c.nō dicatis, & Calder.in conſi.j. ſub tit.de regu-
& ideo iuramentum ſuum debet intelligi ſecun
dum ſubiectam materiam.l.fi. C.de non num.pec. &
conſequenter non poſſint habere proprium in par-
de paupertate in particulari,non autem in
communi, vel ſaltem quoad vſum. c. cum ad mona-
de ſtat.monach. & habetur per Lapum in alle.
ea,quæ ponit Domin.in d.c.j.§.cōfirma-
hæc de relig.dom. in 6. Satis eſt ergo ad
inſtitutionis factæ de monaſterio, ꝙ domi-
non inſtituerit monaſterium tanquam de
mendicantibus,nec etiā ſub conditione,ꝙ deberet eſ
ſe de mendicantium,ſeu ꝙ in illo monaſterio
moniales, quę regulā mendicantium
profiterentur: Et licet hoc euenerit ex poſt facto, ꝙ
moniales profeſſionem fecerint ſm ordinem Sā
cti Auguſtini,hoc nocere non debet per prædicta,ex
ſubiecerūt religioni, & miniſtris S.Augu-
epiſcopo, cui de iure communi omnes ec-
omniaq; monaſteria regulariter ſubſunt , vt in
vel poſito,ſed non conceſſo, ꝙ ipſa teſta-
intellexiſſet de monaſterio illo,vt de mendicanti
illicito,† tamen ex quo dicitur illicitum non
ſectæ,ſed ex eo,ꝙ nō fuerit approbatum,iux-
d.c.j.de relig.dom.& in d.c.j.de regular. in 6.
cle.fi. inſtitutio hæreditatis non debet dici fa-
caduca,ad effectum,vt ad bona hæreditatis poſſint
venientes ab inteſtato,quia illud relictum ſeu
inſtitutio ab epiſcopo conuerti debebit
ſimilē caſum pium iuxta mentē teſtatricis, ex-
venientibus ab inteſtato,l.ſi ita legatū de vſufr.
iſtud in terminis volūt doct. cōiter, & maximè
Imo.Henricus Boic, & alij in d. c.nos quidem,
ꝙ ſi relictum fuerit loco,ſeu collegio illici-
ratione ſectæ, tunc totaliter efficitur caducum, &
non poteſt in alios vſus pios conuerti:Si verò fuerit il
ſolum ex eo, quod non ſit approbatum, tūc
relictum omnino erit in alios vſus pios conuer-
argum.d.c.nos quidem, & d.l.ſi ita legatum.
Bar.& commutatio hoc in caſu ſpectabit ad epi
& ad executores relictos in teſtō, prout de
commutatione facta ab eis apparet, d. c. nos quidem,
Ioan.de Imo.in pen.col.verſ.quid autem &c. &
in 5.notabili.¶ Nec aduerſat̄ text.in cle.qa
de relig.domi.vbi cōmutatio legatorum prio
16 tinet ad ſolum Papam,quia dicendum eſt; ꝙ
legatum factum ad pius vſus pōt adimpleri ad
natū, et tūc illius cōmutatio ſpectare dr̄ ad
ſolū Pap.& in caſu iſto loquitur d.cle.quia contigit
fi.verb.cū glo. aut adimpleri nō pōt eo mo-
relictum fuit,& ſumus in caſu cōmutationis,
legatū nō ſit effectū caducū , & tunc illius com-
mutatio ſpectat ad epiſcopum,& executores teſtī ſm
Abba.in d.c.nos quidē in 5.no. cū ſim.ſ̄.alleg.¶ Non
obſtat tertiū motiuū principale,non eſſe licitū,immò
prohibitū nouā religionē,aut ſpeciē nouæ religionis
erigere,nec illius ꝯtemplatione nouū locū, ſeu nouā
domū conſtruere. c.j. de relig. domi. in 6.ergo omne
id,quod relictū reperitur tali religioni,tanquā relictū
collegio illicito,dr̄ nullū,& inualidū, & caducū l.col
legiū C.de hæ.inſt.Et omne collegiū cēſetur prohibi
tū,quod nō reperit̄ expreſsè approbatū.l.3.§.in sūma.
ff.de colle.illicit.& d.c.j.Sed dictū monaſteriū corpo-
ris Chriſti, & collegiū monialiū in eo degētiū non re
perit̄ approbatū, immò dr̄ reprobatū, ergo omne id,
quod illis reperit̄ in vltima volūtate relictū,dici debet
17 nullū & caducū; Nā primo rn̄detur,ꝙ † licet ī dubio
omne collegiū dicatur illicitū,& reprobatū,tn̄ illud,
quod religionis cā erectū reperitur,de iure cēſetur li
citum, & approbatū,l.j.§.ſed religionis.ff.de colleg.il-
licit.Et quia huic aduerſatur tex.in d.c. fi.de relig.do.
extra.& ibi Abb.& c.j.eo.ti.in 6.ideò aliter reſpōdeo,
18 † ꝙ inter alias religiones expreſsè à ſede Apoſtol.ap-
probatas eſt religio,ſeu ordo hæremitarum S.Augu-
ni d.c.nolo,c.nō dicatis 12.q.j.& in d.c.j.de reli. dom.
in 6.in verſ.cęterum;Sed moniales prædictę corporis
Chriſti profeſſionē fecerunt ſm regulam. S. Auguſti.
ergo dicūtur eſſe de ordinibus,& regulis approbatis:
Et ideò illis potuit iure legati , vel inſtitutionis id , qđ
immobile eſt ēt relinqui.d.l.collegiū cum ibi no.& in
j.ff.quod cuiuſq; vniuer.noīe cum ſim.ſ̄.alleg. ¶ Et ſi
diceretur,ꝙ regula S. Auguſti. dr̄ de mendicantibus,
vt in c.j.de regular.in 6.d.cle.fi.de pœn. ergo nō eſt ca-
pax hæreditatis,& bonorū immobiliū cle.exiui de pa
radiſo de ver.ſign.cum ijs,quæ habent̄ per Domin.&
alios in d.c.j. de regul.in 6.&c.Rn̄deo, vt ſ̄.in rn̄ſione
19 præcedētis ꝯrij, † ꝙ habere,ſeu ad vſum retinere pro-
priū,& immobile nō aduerſatur in totū regulæ mēdi-
cantium,quin ēt poſſint mēdicātes dici,vt per Dom.
in c.j.de regul.in 6.in vlti.verb.Lap.in alleg.4.Corn. in
d.c.j.de relig.do.§.cōfirmatos,& hoc voluit Calde.in
20 conſi.j.in tit.de regul. Vel melius dico, † ꝙ religioſis
mendicātibus nō pōt aliquid, quod immobile ſit, re-
linqui,quia hoc repugnat regulæ ſuæ,qn̄ ipſi mēdicā-
tes vellent iſtud immobile retinere pro ſe, & illo vti:
Sed bene valet,ꝙ relictum eſt illis, etiam ſi immobile
ſit,vt ab eis,vel eorū adminiſtratoribus vēdatur, & ex
precio viuāt,cum de eleemoſinis viuere poſſint , arg.
eius,quod voluit gl.in d.c.j.in verſ. domū de religioſ.
dom.& Abb.& ſcrib.in c.in præſentia ext. de prob.in
18.col.verſ.cōcludo ſm cōem opinionē &c.& ſequū
tur iſtā gl.ad propoſitū allegādo plures, & magis cōi-
ter tenentes iſtā opinionē,inter quos fuerunt Cy.in l.
deo nobis C.de epiſ.& cle.Spec. in tit.de ſtat.monac.
§.j.verſic.4. Feder.de Senis in conſi.12.& 26.& Lapus.
idē ſentit in alleg.4.& 45.Sed,vt dictū fuit,iſtæ monia-
les,quæ vt ſ̄.profeſſæ fuerunt,habere,& retinere poſ-
ſunt immobilia , quia profeſſæ fuerunt ſm regulam
S.Auguſt.non vt viuant ſub regula,nec tanquā ſubdi-
tæ prioribus,& miniſtris ordi.S.Auguſt.quia tūc for-
tè nō dicerētur capaces bonorū ſeu hr̄ditatis vt ſ̄. ſed
viuāt ſub obediētia,& iuriſdictione epiſcopi, & cōſe-
quenter ſm primæuum ſtatum ordinis S.Auguſt.iux.
tex.in d.c.nolo,& in d.c.nō dicatis,ergo &c.¶ Nec re
pugnat,ꝗ iſtæ moniales profeſſæ,vt ſupra,nō induunt̄
panis nigris,vt expoſcit regula S.Auguſtini,ſed berti-
nis,quæ veſtimenta non conueniunt regulæ Heremi-
tarum,ergo non poſſunt verè dici de regula S. Augu-
ſtini,& conſequenter iudicandæ ſunt de alia noua re-
ligione,& ſic reprobata,qa ex prędictis proximè col-
21 ligitur reſponſio: vel ēt reſpondetur , ꝙ † in dubio ex
habitu præſumi poſſet regula, & ꝓfeſſio.c.qđ interro-

gaſti 27.diſt.cum ſim. alleg.in gl.j. in c.porrectum ſta-
tim allegando,ſed in caſu claro.& certo nõ debet eſ-
ſe locus ꝯiecturis, vt ex habitu dici poſſit eſſe, vel nõ
eſſe que de religione, vel profeſſione certo modo fa-
cta,qm̃ tunc ex expreſſa profeſſione iudicandũ eſt.&
nõ ex habitu, qa regularis profeſſio eſt illa, quæ facit
quẽ eſſe monachũ ſeu religioſum alicuius religionis,
& ordinis, nõ aũt habitus c.porrectũ extra de regula-
rib.& ibi Abb.in glo.j. quæ põderat tex.in c.vnico.de
voto.in 6.Habitus.n.nõ facit monachũ, ſed regularis
ꝓfeſſio c.ꝯſuluit ꝗ cle.vel vouen.c.vt clerici,c.ex par-
te de reg. quæ iura allegant̃ ꝓ ſimilibus textui in d. c.
porrectũ:Vel poſito,ſed nõ ꝯceſſo,ꝙ iſta moniales di-
cerent̃ ſuſcepiſſe regulã S. Auguſtini,quodq; ẽt dicerẽ
22 tur de ordine mendicantiũ,† neceſſe eſt tñ præſuppo
nere,qđ poſſint habere monaſteriũ,& domum,in qua
habitare poſſint,& Deo ſeruire, haud uagari qđ ab-
ſurdũ eſſet, & prohibitũ eſt ꝑſonis religioſis maximè
ipſis fœminis, de quibus loquimur,vt in c.j. de ſtat.re-
gul.in 6.¶Nec aduerſatur tex.in d.c.j.de regular. in 6.
& in d.cle.fi.de pœ.cum ſim.quia vltra alia,quæ dixi s̃.
23 pro illorũ iuriũ intellectu,dico † ea ꝓcedere,& loqui
de illis religioſis mẽdicantibus, qui ante diſpoſitionẽ
dictorum iurium extabãt, & in rerum natura erant,
& cõſequenter qui monaſteria, & domos alias ad ha-
bitãdum habebãt,quia ſi hi domos nouas ad habitan
dũ acquirere velint,nõ poſſunt, quia illa ſcãdala oriri
poſſent,quæ conſiderant iura allegata, nam daret̃ oc-
caſio vagandi de vna domo ad aliam,& retrahendi ſe
hoc modo ab obedientia ſuperiorum,& de iſtis men
dicantibus loquunt̃ illa iura, quæ ſic intelligitur ſcri-
bẽ exẽplificãdo,vt hr̃ per Dom.in d.c.j. de regular.&
per Io.de Imo.in d.c.nos quidẽ in pe.col.verſ.quid au
tem ſi non põt,non aũt loquunt̃ de religioſis, & præ-
cipuè fœminis de nouo legitimè profitentibus in ali
qua religione mendicantiũ approbata, quæ nõ habe-
rent monaſteriũ certũ,nec domũ aliquam ad habitã-
dum, illis enim licitũ vr̃ habere domum ad habitan-
dum,& monaſterium nouũ,in quo Deo famulari poſ
ſint,quia hoc non reperitur prohibitum,alioquin da-
retur materia,& occaſio vagandi,quod non eſt dicen
dum d.c.j.de ſta.regular.in 6.Poſtquã verò iſtæ religio
ſæ ſemel adeptæ fuiſſent domum,& monaſterium ad
habitandum,tunc amplius nõ poſſent nouas domos
habere,nec acquirere,per tex.in d.c.j.& d.clem.fi.Prę
terea illa iura prohibent ſimpliciter ſolummodo ac-
quirere nouas domos ad habitandũ, non autẽ prohi-
bent noua monaſteria,nec noua loca habere ꝓ mo-
naſterio cum licentia epiſcopi : hæc aũt diuerſa ſunt,
quia ſimpliciter habere, & acquirere de nouo nouas
domos ad habitandũ ſine monaſterio eſt prohibitũ d.
c.j.de exceſſ.præla.d.cle.fi.nõ autem habere, ſe acqui-
rere noua monaſteria pro cultu diuino,nã primo ca-
ſu militãt rõnes,de quibus in d.iuribus,& non in ſecũ
do caſu.Præterea cum illa iura ſint correctoria, non
debẽt extendi,ſed ſolũ intelligi in ſuo caſu præciſè,iu
ribus vulgarib.& quãuis nõ dicant̃, nec poſſint habe-
re,ſeu acq̃rere noua monaſteria ſine domibus ad ha-
bitandũ ar.tex.in c.neceſſaria,c.qa tua circa fi.12.q.1.
tñ monaſteria tanquã principalia ſunt in ꝯſideratio-
ne tm̃, & illa ad ſe trahunt domos in ꝯſequentiã tali-
ter,ꝙ de omnibus de per ſe nõ habetur ꝯſideratio,ſed
de monaſterijs ſimpliciter,vt in d.c.neceſſaria,& ar.c.
ex literis extra de iu.pa.l.quædam ff.de acq.rer.do.cũ
ſim.ibi no. Multa ẽt j̃.in alijs dubijs ſubiũgent̃ ad pro-
poſitũ.¶Deuenio ad ſcđam principalẽ difficultatem
nunqd monaſteriũ erectũ ſub nomine corporis Chri
ſti,cenſeatur legitimè,& canonicè fundatũ. Et vr̃ di-
24 cendum,quod non,† qm̃ cum fuerit conſtructum,vt
moniales, quæ profeſſæ fuerant regulam S. Auguſti-
ni,in illo habitarent,planè hoc fieri non potuit
cõſenſu,& licentia ſedis apoſtolicæ,adeo ꝙ
gatus de latere, & alius ordinarius hãc licenti
non potuit,vt d.c.j.de exceſſ.pręla.in 6.& ibi Do
25 col.verſ.quæro an legatus &c.¶ Secundo †
ria de iure cõi ſaltẽ de ꝯſenſu epiſcopi cõſtru
ficari debent,arg.c.non ſicut de conſec.eccl
c.nemo eccleſiã de ꝯſecr.diſt. c.j. & in §.illud
de monachis,& in §.j. in auth.vt null. fabr.
ſed nõ reperit̃ ꝓbatũ,ꝙ iſtud monaſteriũ fu
rit de cõſenſu epiſcopi,ergo debet cenſeri
phanus,& tanq̃ ſpelunca illicita vt in d.au
nachi.§.illud,& d.auth.vt nul.fabr. orat.
nõ põt illi deberi hæreditas ea,in qua mo
poris Chriſti fuerit hæres inſtitutum,
naſteriũ corporis Chriſti poſſit dici ext
interuenit ſaltem conſenſus epiſcopi,&
qua in d.§.j.¶ Præmiſſis tamen non obſta
26 trarium videtur verius eſſe, † quoniam e
quando erigitur monaſterium,nõ reperia
pum interueniſſe, tñ ſi ex poſt facto appare
pum fundationẽ approbaſſe, & ratificaſſe,
hoc vt legitimè,& canonicè dicatur conſtr
eſt tex.no.cum gl.in c.de monachis in verbo
bante 18.q.2.& arg.eorum,quæ habentur per
27 fi.in verb.cõſenſum 16.q.1. † Nam de iure c
ꝯſenſus epiſcopi, ꝗ in aliquo caſu requirit̃,
ex poſt facto interueniat per modũ ratification
in c.cura de iur.pat.c.cũ vos de his quæ fiũt à p
28 ne conſ.capit.c.ſi qua de rebus 12.q.2.† Satisq;
ficationem fieri expreſſè,ſiue tacitè mediante
non põt fieri citra nomen ratificationis,& cõſe
vt in l.Paulus.ff.rem ratam habe.cum ibi no.Ba
procurator la 2.in j.opp.ff.eo.tit.& in l.j.§.fi.ff.de
curat.verſi.extra gl.cle.j.eo.tit.l.Paulus ff.de
cum alijs, quæ allegari poſſent; ex quibus
Arch.in d.c.de monachis declarantur,&
cũtur iura,quæ volũt in ędificatione eccl
naſterij conſenſum, & auctoritatem epiſ
interuenire,vt ſunt text.in c.nemo eccleſ
diſt.j.c.cũ ſicut de conſecratio.eccle. vel
eccle.ædifi.c.quidam monachorum c.
& d.c.de monachis 18.q.2.& in d.§.illud in
mona.& in c.j.vt null.fabr.ora.do.quæ tñ d
timo loco allegata quamuis videãtur requir
formã,& ſolennitatem ſeruandã fore in ædifi
monaſteriorũ,& eccleſiarũ,tñ cũ illa ſint iura
in iſtis eccleſiaſticis minimè ſeruanda ſunt,
gl.& doct.oẽs in c.j.de op.nou.nunc.ẽt ꝙ fauorẽ
ſiarũ cõtinerent,c.eccleſia Sanctæ Mariæ,c.
cleſiarũ cum vbiq; not.extra de conſt.& c.fi.
eccl.non alie.cõſtat ergo ad eſſe monaſterij
quod interuenerit ab initio cõſenſus epiſcop
poſt facto per modũ approbationis, & ratific
ſed in caſu occurrenti ex ijs,quæ geſta fuer
rio epiſcopi tp̃e, quo dictæ moniales in m
profeſſionem emiſerunt,& ab eo in dicto
poſitæ, & conſtitutæ fuerunt, proceſſio
cruce,& clero,& frequenti populo ꝓced
mos,& hymnos cãtando,clariſſimè conſtat
pi approbatione,& ratificatione dicti mon
illa, quæ tũc ab ipſo do. Vicario generali
cta ſunt, fieri nõ potuerũt citra nomẽ, & ius
tionis dicti monaſterij,vt in proceſſu apparet
cludendũ eſt monaſteriũ rectè, & ritè fuiſſe
fundatũ.¶ Nec dicat̃ d. Vicariũ epiſcopi nõ ha
auctoritatẽ recipiẽdi profeſſionẽ dictarũ mo
nec interponẽdi auctoritatẽ ĩ ꝯſtructione mo
rũ,ſeu eccleſiarum,qa dico,ꝙ vltra quod ipſe
ris generaliſſimũ mãdatũ à Reuer.d.epiſc.M
pe

pediendi,& faciendi oĩa,quæ ad officium,& poteſtatem epiſcopi de iure pertinere dicũtur,vt probatũ eſt & probabitur, † ẽt ius iſtud,ſeu auctoritas cõſentiendi cõſtructioni eccleſiarum, & monaſteriorum, ꝙ dr̃ de iuribus epiſcopalibus, ſeu de lege iuriſdictionis c.dilectus cum gl.in verb.de lege extra de offi.or. iuris diſpoſitione competit vicario generali epiſcopi, qui eſt ordinarius iudex diœceſis epiſcopalis,& vnum,& idem tribunal cũ epiſcopo.c.2.de ꝯſue. cum de iure cõi ipſe vicarius generalis,& iudex ordinarius epiſcopi dicatur poſſe exercere generaliter oĩa,quæ ſunt de iuriſdictione epiſcopali,exceptis quibuſdã,de quibus in c.2.& vlti.de offi.vica.in 6. ad eum etiam pertinere dicitur conſtructio, conſentire, & approbare conſtructionem eccleſiarum & monaſteriorum, quod ius, vt dixi, dicitur de iuriſdictione, ſeu de lege iuriſdictionis epiſcopi, ꝑ ea,quæ habentur in d.c.dilectus. ¶ Et ex his apparent reſoluta illa,quæ pro alia parte adducebantur; Nam verum non videtur, ꝙ fuerit neceſſaria auctoritas ſedis apoſtolicæ,iuxta tex.in d.c.j.de exceſſ.prælat. in 6. quia vt probaui ſupra,tex.in d.c.j.non vendicat ſibi locum in caſu noſtro pluribus, reſpectibus quos
30 nunc non refero, † quinimmo ſecundum regulas iuris conſentire cõſtructioni monaſteriorum, & eccleſiarum dicitur de iure epiſcopali, ſeu de lege iuriſdictionis epiſcopi, vt in d. c. dilectus cum gl. in verb. à ſede, & in d.c. monachis,c.quidam monaſteriorũ,c.qui
31 religioſi.q.2.& d.c.nemo eccleſiam, cũ ſim.† nã regula omnes eccleſiæ, & monaſteria ſita ĩ diœceſi pertinent ad curam epiſcopi, niſi ſpecialiter reperiant̃ exempta in c.j.2.& 3.& per totum.10. q.1.& 18.q.2. Secum motiuum etiam ex dictis ſupra ſublatum eſt, ideo me trãsfero ad aliud dubium. ¶ Tertia eſt dubium, ꝙ licet abſque veri præiudicio dici poſſet monaſterium prædictum non eſſe legitimè fundatũ, & conſequenter poſſe dici incapax in bonorum,& hæreditatis,vtrum dictæ moniales ſint capaces dictæ hæreditatis, & illã ex diſpoſitione teſtatricis habere debeant: omiſſio multiloquio mihi videtur vera cõcluſio, ꝙ ipſæ dici poſſent capaces dictæ hæreditatis, præſupponendo,vt verum eſſe arbitror, ꝙ profeſſio canoniciter facta à dictis monialibus in manibus R. vicarij epiſcopi valida, & canonica fuerit, † & ꝙ in ipſis monialibus conſiſtere dicatur ipſum monaſterium corporis Chriſti,ſicut in perſona epiſcopi conſiſtere dicitur eccleſia cathedralis,vt in c.ſcire debes,& 7.q.j.& ſicut dicitur de monaſterio reſpectu monachorum,nam in monachis ineſſe dicitur monaſterium,& omne ius illius,vt per Io.monach.& alios in c. ciuitas,de ſenten. excom.in 6.Cardi.poſt Paul.de Lazara in c.requiſiſti de teſtamen.& no.in c.fi.ne prælati vices ſuas; Hinc videmus, ꝙ legatum factũ ciuitati cenſetur factum ciuibus,vt vniuerſis,in quibus conſiſtere dicitur ciuitas,l.ciuitatibus.ff.de lega.j.l.ciuibus & ibi no.per Bar.& alios,& in l.cũ ſenatus.ff.de rebus dubiis. Sequitur hinc manifeſtè,† ꝙ legatum,ſeu inſtitutio facta de monaſterio debet cenſeri facta de monialibus, arg.tex.in l.annua his.§.à Titia.ff. de annuis leg. & l.mænios.ff.de alimen.& cibar.leg.Et pſertim qñ monaſterium nõ eſſet capax,vt quia non canonicè erectũ vt actus valeat, debet dici legatum, ſeũ inſtitutio de monialibus,quæ in illo ſtare,& permanere debebant, ꝙ voluit Bar.in d.l.cum ſenatus, vbi legatũ factum collegio iudæorum ad hoc,vt valeat,& ne pereat, interpretatio, ꝙ dicatur factũ ſingulis iudæis, & nõ ipſis,vt vniuerſis,quia vt vniuerſi ſunt incapaces vt in l.j.C.de iudæis, idem voluit Bart,& ſequitur Cuman.in d.l. ciuib.& D. meus Senenſis,& alij. Cum igit̃ in caſu monaſterium monialium corporis Chriſti fuerit hæres inſtitutus,& monaſterium nõ reperiatur capax,certè moniales admitti debẽt:quia ſemper debet fieri interpretatio,vt actus valeat,vt per doct.in
34 d.locis cum alijs vulga.† & tanto magis, quia monaſterium facta mentione monialium dicitur inſtitutũ, quo caſu cõtemplatione monialium dicirur facta inſtitutio,per ea,quæ habẽtur per Bar.in l.filio familias per illum tex.ff.de cond.& demo.& in l.fi. C. de vſufr. & in c.requiſiſti extra de teſtam.vbi caſus,Abb.& alij: quod abſq; dubio verum eſt,qñ monaſteriũ per ſe nõ poſſet eſſe capax, tũc enim, vt actus valeat, debet dici ſola contemplatione monialium, vt ſupra, relictum: ergo non monaſterio,ſed monialibus in caſu noſtro
35 debet dici factum relictum hæreditatis, † quia ſolum debet attendi,cuius contemplatione factum dicatur, vt eſt tex.no.in l. fideicommiſſa.§. plerunq; in verſ.interdum.ff.de lega.3.& habetur per Bart.in d.l.filio,& in d.l.fi.& in d.c.requiſiſti; & in tantum illi ſoli,cuius cõtemplatione facta eſt inſtitutio,debetur,ꝙ is etiam excludit ſubſtitutos,arg.l.cum proponas C. de hære. inſt.& latè per Bar.in l.j.ff.de vul.& pup.l.ſi paterfamilias.ff.de hęredib.inſt.vbi ſubſtitutus ita demũ admittitur,ſi hęres inſtitutus hæres nõ ſit,vel alium hæredẽ nõ fecerit.Quare cum moniales mediante inſtitutione monaſterij ſint hæredes, quia illarũ cõtemplatione monaſteriũ inſtitutũ fuit,immo ipſe moniales hæredes fuerũt inſtitutæ in caſu,quo eueniret, ꝙ monaſteriũ eſſet cõſtructũ,ſequitur, ꝙ ipſæ tãquam vocatæ ſunt admittendæ,& ipſis ſubſtitutis præferẽdę,& multò magis illis,qui nõ condito teſtõ ipſi teſtatrici ab inteſtato ſuccedere potuiſſent,qm̃ quamdiu ſpes,eſt vt de præſenti,vel in futurum per euẽtum alicuius temporis,vel conditionis vocati in teſtamẽto poſſint ſuccedere,nullo modo veniẽtes ab inteſtato admitti debent,nec illis dr̃ competere ius aliquo agendi, vel petendi hęreditatem.l.quamdiu la 2.& ibi Bar.& omnes ſcribẽ.& in l.quãdiu la j.& la 3.ff.de acq.hær.& vt tetigi ſupra in primo dubio,ex quo inſtitutio de monaſterio, & monialibus facta fuit pro anima teſtatricis, & ſic ad pias cauſas,licet nõ poſſet valere eo modo,quo ipſa teſtatrix voluit,tamẽ valere debet alio modo, & meliori, quo valere poſſet, vel cõuertẽdo in aliũ vſũ pium,vel in illum,in quo teſtatrix voluit, excluſis venientibus ab inteſtato,& alijs,cum id nõ dicatur prohibitum ratione ſectę,ſed ſolum,quia non fuit à ſede apoſtolica approbatũ,per tex.in d.c. nos quidẽ, & ibi Imo.& doct.omnes,quos etiã retuli ſupra de teſta. & per tex.in l.legatum ciuitati.ff.de vſufr.leg.& ibi Bar. fruſtra ergo, & indebitè venientes ab inteſtato moleſtant iſtas pauperes,& religioſas virgines, & hæc ſufficiant quo ad iſtud dubium.¶ Aggredior quartam hæſitationem,vtrum profeſſio à dictis monialibus ſm̃ regulam S. Auguſtini in manibus vicarij epiſcopi facta legitima,& canonica fuerit: Et non fuiſſe, magis pri-
36 mo aſpectu dicendum videtur,† qm̃ profeſſio fieri debet in manibus ſuperioris illius regulæ, puta Abbatis vel Prioris,aut alicuius monachi habentis mãdatum, vel cuius factum abbas ratum habuerit,in qua vult qs profiteri, alioquin in ſpecici non obligat profeſſum, nec eius bona illi regulæ,c.porrectum extra de regul. & ibi gl.c.inſinuante extra qui cle.vel vouen.Spe.ĩ tit. de ſtat.monach.ver.19.cũ ſeq.c.ad Apoſtolicam de regularib.¶ Secundo iſtę moniales in regula mendicantiũ,qualis eſt regula,& ordo S.Auguſtini,vt ſupra dictũ eſt,& not.ſcriben.in d.c.cõſtitutionem aſſumi nõ poſſunt ad profeſſionem expreſſam,niſi poſt annum probationis,vt in c.non ſolum,c.conſtitutionẽ de regular.in 6.quod cum in caſu,de quo agitur,factũ non fuerit,ideò profeſſio nõ valuit,vt ibi.¶ Tertio quantũ ad obligationẽ, quæ ꝯhitur cũ eccleſia militãti ex ꝓ-

feſſione, cuius ſolennitatem induxit eccleſia iux. tex.
in c. illud. c. puellæ. 20. q. 1. & in c. quia in inſulis extra
de regular. nō intelligitur ꝗ profeſſus quouis modo,
niſi ꝓfeſſionis receptio facta fuerit per eum, qui pōt
incorporare, vel aggregare regulæ, ſeu ordini, in quo
profiteri deſiderat, vt in d. c. nō ſolū, & per Hoſtien. in
d. c. porrectū, & per Calder. in conſi. 5. in tit. de regular.
¶ Quibus tñ nō obſtantibus, ꝯrium verius eſſe cēſeo,
37 † ꝙ profeſſio illorum, ſeu illarū, qui, aut quæ in mo-
naſterio nouiter conſtructo, ſeu ꝯſtruendo recipi de-
bent, pōt acceptari ab epiſcopo illius dioceſis, in quo
monaſterium fuerit conſtructum, qm̄ ex quo in illo
monaſterio nō eſt ſuperior, aut alia perſona, in cuius
manibus profeſſio fieri poſſit, valebit profeſſio facta
in manibus epiſcopi dioceſani, cuius poteſtati regula
riter ſubeſſe dñr oīa monaſteria, dūmodo nō ſint exē
pta, vt dictum fuit, & hoc multo magis, qñ illi, qui vo
lunt profiteri etiā ſ͞m vnam regulā à canone approba-
tā intendunt profiteri hoc animo, & hac intentione,
vt immediatè ſolum ſubſint iuriſdictioni epiſcopali,
38 & non alteri: † qm̄ non debet quis obligari, niſi quate-
nus intendit ſe obligare, cum actus agentium non
operentur vltra intentionem eorum l. multum inte-
reſt. C. ſiquis alt. vel ſibi, c. cum ſuper abbatia extra de
offi. deleg. l. non omnis, & ibi ſcriben. ff. ſi cer. pet. ¶ Se
39 cundo, ꝙ † epiſcopus poſſit quamcunq; profeſſionē
formiter factam recipere, & ꝙ profeſſio talis obliget
profitentem ad regulæ obſeruantiam, quam fuit pro-
feſſus, probatur arg. tex. in d. c. fi. extra qui cler. vel vo-
uent. iuncta gl. vbi ſi in manibus vnius monachi non
habentis mandatum profeſſio facta obligat profitē-
tem, vt etiam extra clauſuram monaſterij teneat̄ ſer-
uare regulam, & poſſit vti bonis, & illis frui, non vt
ſuis, ſed religioni acquiſitis, ergo à maioritate ratio-
nis hoc dicendum eſt, quando profeſſio formiter fa-
cta foret in manibus epiſcopi dioceſani, qui dicit̄ pa-
ter omnium eccleſiarum, & cui ſubeſſe dicūtur regu
lariter omnia loca religioſa, & monaſteria dioceſis,
vt in c. j. 2. & 3. cum ſequ. 10. q. j. & per totum 18. q. 2. ac
40 etiam per totum de religioſ. dom. ¶ Tertiò † epiſco-
pus pōt de ſeculari eccleſia facere monaſterium reli-
gioſorum, quando ex hoc nulli fieret præiudiciū c.
inter quatuor de religioſ. dom. cum c. ad audientiam,
qđ eſt pe. extra de eccl. ędifican. ergo licitū erit eidem
perſonas religioſas recipere ad profeſſionē alicuius
regulæ vt permaneant in aliquo loco religioſo, ſeu
monaſterio, quando ex hoc alicui particulari mona-
ſterio, vel loco pręiudiciū non irrogaretur. ¶ Quarto,
41 † ꝙ epiſcopus poſſit regularem profeſſionem aliquo
rū in manibus ſuis recipere, vt in certo loco pio per-
maneant, dummodo alicui loco non fiat præiudiciū,
vt quia nō fiat talis profeſſio ad effectum, vt incorpo-
rētur in aliquo monaſterio religioſorū prius, & iam-
diu erecto, & ædificato, volunt doct. magis cōiter, vi-
delicet Inn. Card. & alij in d. c. fi. qui cle. vel vouen. Io.
And. Card. Inn. Henricus Boic, Hoſt. & alij in d. c. por-
rectū de regular. & ab hac opinione in caſu ꝓpoſito, ſi
eius verba rectè intelligant̄, nō recedit Abb. Sicul. ibi,
immo iſtud expreſsè innuit, cū ipſe ſolū deneget epi-
ſcopū poſſe recipere aliquem ad profeſſionē ſ͞m ali-
quam regulam, qñ hoc facere vellet, vt in corporaret̄
in aliquo monaſterio particulari: hæc enim profeſſio
diceretur recepta ad præiudiciū illius particularis re-
ligionis, ſiue monaſterij, cui nō pōt pręiudicari abſq;
ꝯſenſu ſui abbatis, & ſuperioris, ergo ſi ex hoc nō fie-
ret alteri pręiudicium, nec fieret incorporatio in ali-
quo loco regulari iam erecto, ſecus eſſet, & iſte eſt ca
ſus noſter, cui benè aſtipulantur ea, que habentur per
Hoſt. in d. c. porrectū. ¶ Et ex his remanēt reſoluta pri
mum, & tertium motiuum, qm̄ aliud eſt, ꝙ fiat profeſ-
ſio ad effectum, vt ꝓfitēs permaneat, & incorp[...]
in aliqua certa religione particulari, & ſic in mo[...]
rio regulari iam erecto, ꝙ tūc illam profeſſion[...]
pręiudiciū illius religionis, ſeu monaſterij epiſco[...]
recipere nō poteſt, ſed quo ad hunc effectum de[...]
cipi ab abbate, & ſuperiore illius, vt ꝑ Abb. in d. c. p[...]
rectū: & hoc modo intelligi debet tex. ille, & ē in d. c.
fi. cū ſimi. qui cre. vel vouen. Aliud eſt, ꝙ aliqui [...]
profeſſionem facere non ad præiudiciū alicuius re[...]
gionis particularis, nec certi monaſterij [...]
diu, & ꝑ prius recti, & tunc epiſcopus talē [...]
de iure poterit recipere, vt ſ. ¶ Nec adue[...]
tiuum, ꝙ ante annum volentes profiteri [...]
mendicantium, non poſſunt d. c. nō ſolum & [...]
ſtitutionem de regular. in 6. cum ſimil. qu[...]
ci poteſt pro reſponſione, ꝙ ordo S. Augu[...]
dicitur de mendicantibus, d. c. nolo, c. non [...]
q. j. Calder. in d. conſi. 17. in tit. de regular. S[...]
ꝙ diceretur ex conſuetudine de mendica[...]
42 ſpondeo, † ꝙ tex. in d. c. ꝯſtitutionem cum [...]
lum, quamuis velint, profitentē ante annum [...]
nis nō eſſe alligatum illi religioni, nō tñ neg[...]
dicantur monachus, & ex profeſſione obliga[...]
quin poſſit ī illa religione permanere, & ſtare [...]
vt in fi. d. c. nō ſolum, & hoc tenent ſcriben. ibi. [...]
rñdeo, ꝙ diſpoſitio d. c. non ſolum, & eius prohi[...]
procedit, niſi euidenter ex clara probatione, v[...]
petētibus inditijs conſtaret profitentem ante an[...]
voluiſſe vitam mutare, vt ibi ante §. ꝙ ſi fortè: A[...]
ſu occurrenti euidenter cōſtat ex competentib[...]
ditijs, ꝙ ipſe moniales voluerunt vitā mutare [...]
sè renūciādo tempori, hoc eſt anno, qui datur ad [...]
bationem, & iurando in manibus epiſcopi ve[...]
uare dictam regulam S. Auguſtini, & ſuſcipiēdo [...]
tum habitum religioſarum. vt conſtat in proceſ[...]
ex rei euidētia, ergo ſequitur, quòd nō ſumus [...]
prohibitionis d. c. nō ſolum, cum ſeq. Qua[...]
deo, ꝙ illa duo iura prohibent, & puniunt [...]
tes, & eorū ſuperiores regulares recipiētes [...]
nē ante annū probationis, nō autē epiſcop[...]
iure ꝯpetere etiam dicitur ius recipiendi pro[...]
vt dictum fuit, & ideo, cum diſpoſitio illorum [...]
ſit exorbitās & pœnalis, nō debet extendi de ca[...]
caſum, nec de perſona ad perſonam, vt etiam [...]
ſupponūt glo. & ſcriben. ¶ Super quinta diffi[...]
principali vlterius nō inſiſto, quia ex dictis in [...]
bijs ꝯſtat dictas moniales eſſe capaces dictæ hæredi[...]
tis ſaltē quoad effectū, vt ipſe poſſit bona hæredita[...]
vēdere, & precio ſe neutrire, & neceſſitatibus ſuis [...]
uenire, vt clariſſimè fuit demōſtratū. ¶ Circa [...]
difficultatem, an ſnīa ꝯ dictas moniales lata [...]
vel ſaltem iniuſta, & iniqua: illam & iniquam, & [...]
ſtam fuiſſe ſatis liquidè ꝯſtat ex ſuperius dictis [...]
uorem monialiū, quę optimum ius fouēt, vt [...]
43 eſt. † Præterea dicta ſnīam tāquam lata pend[...]
latione interpoſita à ſubdelegato, ꝗ illam ad[...]
uocari debet, quia per admiſionē appella[...]
dñr manus ipſi iudici, vt nihil pēdēte appe[...]
tuerit innouare, nec ad vlteriora ꝓcedere, & [...]
ter nec ſnīam ferre, qm̄ licet pendente app[...]
grauamine ante ſnīam diffinitiuā interpoſita [...]
dex ꝓcedere ad vlteriora, & ad ſnīam diffini[...]
nec à ſuperiore fuerit inhibitū c. nō ſolū de app[...]
tñ ſi ipſe iudex, à quo ante ſnī am diffinitiuā fuit ap[...]
latū, appellationē admiſerit, & illi detulerit, ſibi [...]
gatę manus, vt nihil innouare, nec ad vlteriora p[...]
re poſſit, vt in c. cū appellationibus de appel. in [...]
terminis, & ibi ſcriben. in d. c. nō ſolum in verb. [...]
dex &c. ¶ Nec aduerſatur, ꝙ à ſubdelegato, qui [...]
ſit, fuit appellatum, non autem à delegato, qui [...]

…miſit. † Quoniã dico, ꝙ ex quo ſemel appellationem admiſit ipſe ſubdelegatus, pẽdentia appellationis etiã …la ligat manus iudicis, vt ad vlteriora ꝓcedere ñ …uerit, & ꝓcedendo dicat̃ attentaſſe: Et ideò quic… attentatũ reperitur, de iure reuocari dẽt. d. c. nõ …cum ibi not. Debuit. n. iudex cauſæ cognitor ex…tare; ꝙ à ſuperiore, ad quẽ fuit appellatum, cauſa …ſum remitteretur, non autem auctoritate ꝓpria …cedere. d. c. cum appellationibus. ¶ Nec aduerſatur, …ſubdelegatus fuerit ille, à quo appellatum fuit, & …appellationẽ admiſit, & iõ nõ uidentur ligatæ ma… ipſi delegato, q iudicauit; Nã ex quo idem dr̃ eſſe …al delegati, & ſubdelegati, q vices delegati ge… …ar. c. ſanè, c. ſuper q̃ſtionum. §. porro extra de …deleg. ſequitur, ꝙ per appellationẽ à grauamine …poſitã, cui delatum fuit, ita ligatæ dicant̃ manus …gati, ſicut ſui ſubdelegati, quicquid. n. fecit ſubde…legatus et grauando, tanquam vices ſuſtinens delega… …fecit, & conſequenter ipſe delegatus vr̃ feciſſe … d. c. ſanè. Quod aũt nulla fuerit ſententia, probari po… …teſt, quia errorem iuris expreſſum continere di… …citur, cum pronunciatum fuerit, locũ, & ꝑſonas inſti… …hæreditatis fore incapaces; & ſatis clari iuris …capaces, vt pleniſſimè iuribus, & rationibus …monſtratũ fuit: † Et ſententia iuris errorẽ expreſsè …ipſo iure nulla, eſt vt l. ſi expreſſum. ff. de appe. …etiã quia lata fuit à delegato ſine cauſæ cognitio…ne fulminanter, & nõ viſo ꝓceſſu, nec auditis iuris al…legationibus partiũ, & p̃cipuè ipſarum moniãlium. c. … re iud. in 6. Bar. in l. ex ſtipulatione in fi. & in l. … j. col. & circa fin. C. de ſenten. c. ex literis de …polia. & ibi ſcriben. Quodq; ſine cognitione … fulminanter lata fuerit ſententia à delegato, … breuitate tp̃is, vt in ꝓceſſu, nã vſq; ad diem … incluſiuè ipſe ſubdelegatus cognouit, & … poſtea ipſe delegatus cognoſcere cœpit eo tẽ…pore quo corã ipſo facta fuit appellatio, illã non ad…mittendo, & nõ aliter de cã cognoſcẽdo, & eadẽ die … cognitione cãæ cõmiſit ipſas moniales ſeu … ſyndicos, & ꝓcuratores ꝓ die ſequenti citari de…bere ad audiendã ſententiã, & 15. die nuntius retulit … & c. & eadẽ die ipſe iudex delegatus ſenten…tiam definitiuã ꝯ dictas ſorores protulit: ex quibus ap…paret quod ĩ. tam breue tempus non potuit videre tã … proceſſum, & ſe in iure inſtruere, & allegatio…nes monialiũ audire, & intelligere, cũ ẽt quilibet do…ctiſſimus hæc omnia minimè facere potuiſſet. Quare … apparet ipſum non ſolũ fulminãter, ſed etiã …minantiſſimè ad ſententiã proceſſiſſe. Vnde ſatis …tat ſentẽtiã eſſe nullã. Quã ob cauſam vltra quòd … iudex à Deo puniet. d. c. de re iudic. deberet etiã …neri ad dãnũ, & intereſſe dictarum monialium. Sed tamen ſuper hoc ultimo aliter nõ inſiſto. Reliqua ad fauorem monialium ſuppleant Eccellentiſſimi Do…mini iudicare debentes. Laus Deo.

SVMMARIVM.

…in dubio uelle filios inter ſe æquales eſſe, & illos æqualiter …re præſumitur, & nu. 15. & quando ſecus nu. 3.

…legium ceſſat inter pares.

4 *… filios ſuos inæquales in bonis facere poteſt.*

5 *… filios ſuos hæredes inæquales facere, & alterum tantũ …ſtitutionem dotium grauare poteſt.*

6 *…atio uerborũ tollit defectũ uoluntatis, & quid operetur.*

7 *… conſenſus idem operatur, quod conſenſus iuratus.*

8 *… pro minori pretio dimidia iuſti pretij, & dicens gemi… quod ſi plus ualet, donat, ad reſcindendam venditionem … non aget.*

9 *…ſtator in dubio præſumitur ſciuiſſe uires ſuorum redditiuum, & patrimonij:*

10 *Inæqualitas inuidiam, & altercationem inter fratres, & hæredes inducit.*

11 *Aequalitas ſemper ſeruanda, niſi contrarium expreſsè de mente teſtatoris appareat.*

12 *Inæqualitas ut euitetur, diſpoſitio inæqualis ad æqualẽ ꝑ modũ diminutionis reducitur, & id nõ uenit ĩ legato, qd̃ aliàs ueniret.*

13 *Aequalitatis inter liberos ſeruandæ cauſa intentio teſtatoris in dubio limitatur, & declaratur.*

14 *Clauium traditio, & rerum aſſignatio facta filio maiori natu qd operetur, & ex qua cauſa facta præſumatur.*

16 *Aequaliter inter fratres quandoque diuidi debet id, quod aliàs non erat de iure inter eos diuidendum, ne inter eos inæqualitas contra mentem teſtatoris contingat.*

17 *Minor cum decreto ſuperioris, & auctoritate tutoris, uel curatoris põt ad diuiſionem prouocare: & an id ſit uerũ nu. 36. et 37.*

18 *Diuiſio eſt alienatio.*

19 *Princeps, & locũ principis obtinẽs põt cũ derogatione uolũtatis teſtatoris diuiſionẽ ꝓhibẽtis dare licentiã, & diſpẽſare, ut ad diuiſionem deueniatur: Et quomodo hoc ſit uerum nu. 23. et 44.*

20 *Minor poteſt à maiore etiam abſque decreto ad diuiſionem prouocari, ſed non à minore nu. 36. & 49.*

21 *Iuramentum puberis, uel impuberis proximi pubertati firmat alienationem ſeu contractum aliàs inualidum, & nullum uel ratione ſolennitatis omiſſæ, uel ex eo, quod fuerit contra legis ꝓbationem factus.*

Et q̃d iuramentũ minoris in contractu operetur, & nu. 50. & 55.

22 *Filiusfamilias ſi cũ iuramento de nõ contraueniendo abſq; conſenſu patris alienet bona, in quibus patri uſusfructus debetur, alienatio ualet & an id ſit uerum, & quid in filiofamilias minore nu. 51.*

23 *Teſtatoris uoluntas à Papa, & ab alio principe mutari, tolli, aut derogari poteſt, & quomodo, ſed non ab eo, qui Papam, aut Imperatorem in ſuperiorem recognoſceret nu. 44.*

24 *Diuiſio inter hæredes non poteſt à teſtatore ſimpliciter, et perpetuò abſque expreſſione cauſæ prohiberi: ſed ad tempus etiam abſque expreſſione cauſæ rectè prohibetur, nu. 26.*

25 *In communione, & ſocietate nemo inuitus detinetur.*

26 *Prohibitio diuiſionis ad certũ tp̃s facta nõ dr̃ nuda nec ſine cauſa.*

27 *Præceptum ſimpliciter factum minori de non alienando non dicitur nudum, ſed fauore minoris ætatis factum.*

Idem de probatione non de alienando illi facta, & nu. 28.

28 *Prohibitio alienationis facta ob minorem induſtriã ꝑſonæ nõ dr̃ nuda ſed ex cauſa facta.*

29 *Prohibitio ſimplex de non alienando à teſtatore facta quando non dicatur nuda, ſed ex cauſa.*

30 *Alienari, & diuidi res eccleſiæ, ſeu minoris etiã in caſibus aliàs a iure permiſſis, & cum decreto non poteſt, quando ultra legis ꝓhibitionem concurrit etiam prohibitio teſtatoris ſimpliciter alienationem, ſeu diuiſionẽ fieri prohibentis, & quare nu. 34. Et quid, ſi magna alienandi neceſſitas immineret, & alia bona, niſi prohibita non extarent nu. 35.*

31 *Eccleſiæ ſi res donetur cum pacto, ꝙ non poſſit alienari, ea etiam ex cauſis aliàs a iure permiſſis, & cum decreto nõ põt alienari.*

32 *Prohibitio teſtatoris de non alienando, ſeu non diuidendo fortior eſt prohibitione, quæ per pactum fieret, & quomodo.*

33 *Eccleſiæ res empta ex relicto centum illi facto, ut eam rem emat non poteſt unquam alienari.*

37 *Minori, qui poſſit ex iuſta cauſa ad diuiſionem prouocare, quomodo procedere debeat.*

38 *Fundamento ſublato, omnia corruunt.*

39 *Actus fact⁹ cũ auctoritate ſuperioris nulliter, & min⁹ legitimè adhibita corruit, ẽt ſi alias ſine tali auctoritate fieri potuiſſet.*

40 *Aetatis ueniæ ĩpetratio facta a maſculo minore anno 20. et a fœmina minore anno 18. eſt ipſo iure nulla, & q̃uo ea ualidè fiat.*

41 *Iuramentũ ligat ſolum quatenus eſt intentio iurantis, et nõ ultra*

42 *Iuramentum non ligat errantem ad obſeruantiam.*

43 *Alienatio rei minoris, uel eccleſiæ ultra decretum ſuperioris ꝓ eius ualiditate fieri debet etiam ex iuſta cauſa a lege approbata, & cum cauſæ cognitione apud acta.*

Diuiſio

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN